

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 29 grudnia 2015 r.

WPS-P.431.16.2015.AG

**Pani
Wanda Rębiewska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Małej Wsi
ul. Płońska 4
09-460 Mała Wieś**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust.1, w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.), pracownicy Oddziału Polityki Społecznej w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Płocku Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w dniach 20-23 października 2015 roku przeprowadzili kontrolę problemową w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Małej Wsi.

Przedmiotem kontroli był stan zatrudnienia i kwalifikacje kadry zatrudnionej w ośrodku pomocy społecznej, prawidłowość przyznawania zasiłków okresowych z uwzględnieniem jakości pracy socjalnej, wykorzystania kontraktu socjalnego jako narzędzia aktywizującego świadczeniobiorców oraz sposób kierowania do domu pomocy społecznej i ustalania odpłatności za pobyt w tym domu.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2013 r. do 30 września 2015 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 7 grudnia 2015 r., przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W okresie od 1 stycznia 2013 r. do 30 marca 2015 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małej Wsi działał w oparciu o postanowienia statutu, uchwalonego uchwałą nr 197/XXV/2009 Rady Gminy Mała Wieś z 25 września 2009 r. w sprawie uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Małej Wsi, z późniejszymi zmianami.

Zasady działania oraz strukturę organizacyjną ośrodka określał regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem nr 2/2009 z dnia 29 grudnia 2009 r. kierownika GOPS w Małej Wsi z późniejszymi zmianami. W schemacie organizacyjnym stanowiącym załącznik nr 1 do regulaminu

organizacyjnego ośrodka wskazano cztery komórki organizacyjne, przy czym podano, że w przypadku trzech komórek w ich skład wchodzi tylko jedno, jednoosobowe stanowisko pracy.

Przeprowadzona kontrola wykazała, że struktura zatrudnienia w GOPS w Małej Wsi była zgodna ze strukturą określoną w regulaminie organizacyjnym jednostki. Pracownicy GOPS w Małej Wsi posiadali kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w przepisach szczegółowych tj. w przypadku kierownika ośrodka - w art. 122 ust. 1 ustawy, a w przypadku pracowników socjalnych - w art.116 ust. 1, w związku z art. 156 ustawy. Asystent rodziny spełniał wymogi określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, z późn. zm.). Kwalifikacje pozostałych pracowników zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Małej Wsi były zgodne z wymogami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2013 r. poz.1050 z późn. zm.).

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych odpowiadał wskaźnikowi zatrudnienia wskazanemu w art. 110 ust. 11 ustawy.

W wyniku kontroli ustalono, że była Pani upoważniona do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Upoważnienia udzielono zarządzeniem Nr 76/12/2004 wójta gminy Mała Wieś z dnia 4 maja 2004 r. Na podstawie zarządzenia Nr 40/28/2007 wójta gminy Mała Wieś z dnia 13 czerwca 2007 r. upoważnieniem do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej legitymowała się również Pani Krystyna Raczyńska – starszy pracownik socjalny w GOPS w Małej Wsi.

Przeprowadzona kontrola wykazała, że w 2013 r. do zasiłków okresowych uprawnionych było 28 osób i rodzin; w 2014 r. do świadczeń tych uprawnionych było 19 osób i rodzin, a w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 września 2015 r. z tego rodzaju pomocy korzystało 10 osób i rodzin. W wyniku kontroli akt 18 postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji ostatecznej w sprawie przyznania zasiłku okresowego ustalono, że najczęstszymi powodami przyznawania tej formy pomocy były: ubóstwo, bezrobocie i długotrwała choroba. Zasiłki przyznawane były na okres od 1 do 2 miesięcy. Średni okres zasiłkowy wynosił 2 miesiące. W każdym przypadku wysokość świadczeń wynosiła 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, a w przypadku rodzin - 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Świadczenia wypłacane były na podstawie list wypłat sprawdzonych pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, opisanych i zatwierdzonych do wypłaty przez Panią oraz główną księgową w GOPS Małej Wsi. Zasiłki wypłacano w kasie Banku Spółdzielczego w Małej Wsi bądź w kasie Urzędu Gminy w Małej Wsi. Zasiłki wypłacono ze środków budżetu państwa oraz ze środków własnych gminy.

W wyniku kontroli ustalono, że pracownicy socjalni GOPS w Małej Wsi nie zawierali kontraktów socjalnych z rodzinami i osobami korzystającymi z zasiłków okresowych. Wprawdzie wyjaśniła Pani, że kontrakty socjalne nie były zawierane, ponieważ stosowane były inne formy i metody pracy z osobami korzystającymi z zasiłków okresowych, co nie zmienia faktu, że w celu mobilizowania osób i rodzin długotrwale korzystających z zasiłków okresowych do działań zmierzających do przezwyciężania ich trudnej sytuacji życiowej należy również korzystać z narzędzia pracy socjalnej jakim jest kontrakt socjalny.

We wszystkich badanych przypadkach zasiłki okresowe przyznano zasadnie. W wydanych przez Panią decyzjach nieprawidłowo określono organ administracji publicznej wydający decyzję tj. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małej Wsi. Skontrolowane decyzje administracyjne zawierały elementy wskazane w art. 107 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego. Terminy wskazane w przepisach k.p.a. zostały zachowane.

Znajdujące się w wywiadach środowiskowych zapisy dotyczące realizowanej z rodziną pracy socjalnej były lakoniczne i świadczyły o tym, że praca socjalna była realizowana w ograniczonym zakresie oraz, że nie była oparta na diagnozie sytuacji rodziny. W poddanych kontroli aktach świadczeniobiorców nie było żadnych innych dokumentów potwierdzających podejmowanie przez pracowników socjalnych działań zmierzających do aktywizacji rodziny w celu jej życiowego usamodzielnienia. Podczas kontroli pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małej Wsi przedłożyli kontrolującym swoje notatniki zawierające zapisy dotyczące pracy socjalnej, w których odnotowywane były szczegółowo działania prowadzone z osobami i rodzinami korzystającymi z różnych form pomocy m.in. z zasiłków okresowych.

Jak ustalono, w okresie objętym kontrolą w domach pomocy społecznej przebywało piętnastu mieszkańców gminy Mała Wieś. W wyniku kontroli stwierdzono, że w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 30 września 2015 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małej Wsi wpłynęło siedem wniosków o objęcie mieszkańców całodobową opieką: sześć wniosków dotyczyło umieszczenia w domu pomocy społecznej, jeden wniosek dotyczył umieszczenia w zakładzie opiekuńczo-leczniczym bądź w domu pomocy społecznej. Ponadto do ośrodka wpłynęło pismo Sądu Rejonowego w Płocku w sprawie rozważenia możliwości umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej na czas prowadzonego przez sąd postępowania.

W analizowanym okresie nie wpłynęło żadne postanowienie sądu o konieczności umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody.

W wyniku kontroli akt spraw zakończonych wydaniem decyzji ostatecznej ustalono, że dokumentacja w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej została skompletowana w sposób prawidłowy.

W przypadku wszystkich osób skierowanych do domów pomocy społecznej odpłatność za pobyt ustalona została w sposób prawidłowy, w oparciu o kwotę kosztu pobytu ustaloną dla danego domu przez właściwego miejscowo starostę. We wszystkich przypadkach różnica między kwotą opłaty wnoszoną przez mieszkańca w wysokości 70% jego dochodu a pełną kwotą kosztu pobytu ogłoszoną przez starostę, opłacana była przez gminę Mała Wieś. Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej przekazywana była na rachunek bankowy właściwego domu, po otrzymaniu noty księgowej.

Przeprowadzona kontrola wykazała, że w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 30 września 2015 r. trzy postępowania wszczęte na skutek:

- wniosku z 2 stycznia 2015 r. złożonego przez panią X.X. w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej lub w zakładzie opiekuńczo - leczniczym,
- wniosku z 20 kwietnia 2015 r. złożonego przez córkę pani X.X. w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej lub w zakładzie opiekuńczo leczniczym,
- pisma Sądu Rejonowego w Płocku z X kwietnia 2015 r. w sprawie rozważenia możliwości umieszczenia pani X.X. w domu pomocy społecznej na czas prowadzenia przez sąd postępowania, do dnia kontroli nie zostały zakończone. Ponadto, w przypadku wniosku pani X.X. oraz pani X.X. nie wystąpiono o sprecyzowanie żądania.

W tej sprawie złożyła Pani wyjaśnienie, z którego wynika, że jedna z osób, w sprawie której wszczęto postępowanie, zmarła w szpitalu 30 stycznia 2015 r., druga osoba w sierpniu 2015 r. została umieszczona w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, natomiast trzecia osoba, w sprawie której wystąpił Sąd Rejonowy w Płocku, trafiła do szpitala, a po jego opuszczeniu zamieszkała z matką. Nie zmienia to faktu, że postępowania w sprawie świadczeń z pomocy społecznej prowadzone są na podstawie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego i winny być zakończone w sposób w tych przepisach określony.

Wobec stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, które powstały z Pani winy oraz z winy pracowników socjalnych **zwracam się do Pani kierownik o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:**

1. W decyzjach administracyjnych prawidłowo wskazywać organ administracji publicznej wydający decyzje, zgodnie z zapisem art. 107 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz.267 z późn. zm.);
2. Podjąć działania mające na celu zakończenie wszystkich postępowań w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej, stosownie do przepisów ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.) i ustawy z 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.);
3. Pracę socjalną z osobą lub rodziną korzystającą z pomocy społecznej w formie zasiłków okresowych prowadzić na podstawie diagnozy sytuacji życiowej osób i rodzin, na zasadach określonych w art. 45 ustawy, także w oparciu o kontrakt socjalny;
4. Dokumentację potwierdzającą prowadzenie pracy socjalnej gromadzić i przechowywać w aktach spraw świadczeniobiorców.

O sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania proszę poinformować Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Pouczenie

Stosownie do postanowień art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.) kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wiesława Kacperek-Biegańska

Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Zygmunt Wojnarowski
Wójt Gminy Mała Wieś.